

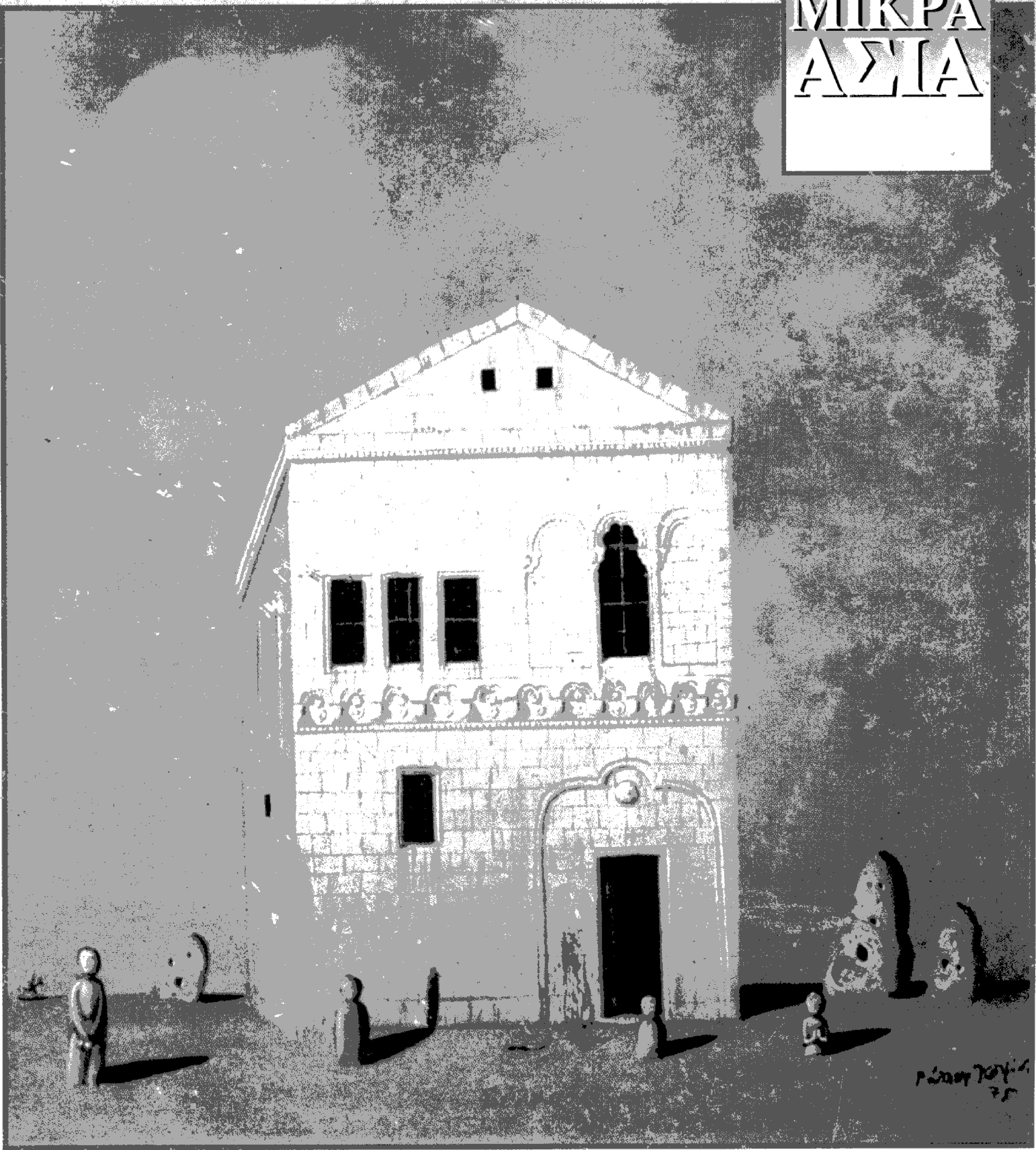
ΝΥΤΣΟΙ

18

1500 ΔΡΧ.

περιοδικό για το τραγούδι κι όλα τ'άλλα

ΑΦΙΕΡΩΜΑ
**ΜΙΚΡΑ
ΑΣΤΙΑ**

ΣΤΕΛΙΟΣ ΒΑΜΒΑΚΑΡΗΣ

Στο δρόμο του Μάρκου

Ενορχήστρωση: Σπέλιος Βαμβακάρης

Διεύθυνση ορχήστρας: Ευαγγελία Μαργαρώνη Μουσική επιμέλεια: Γιάννης Δέδες

Σπέλιος Βαμβακάρης: μπουζούκι, τζουρά, μπαγλαμά Σπύρος Λιόσης: μπουζούκι

Δημήτρης Παπαδόπουλος: μπουζούκι Ευαγγελία Μαργαρώνη: πάνο, ακορντεόν

Γιάννης Δέδες: κιθάρα, ποτήρι με κομπολόι Τάκης Φραγκούς: μπαγλαμά

ΝΤΕΦΙ

Μικρές εστίες

Γραφείο Έκδοσης
Σόλωνος 85 - Αθήνα 106.79
τηλ.: 3629 569
Φαξ: 3641 334
Έκδότης
Σωτήρης Νικολακόπουλος
Γράφιθνος Σύνταξης
Στέλιος Ελληνάδης
Σ' αυτό το τεύχος συνεργάστριμων
Μάρκος Δραγούμης
Λεωνίδας Εμπειρόχος
Ιωάννα Κλεάσιου
Γιώργος Κοντογιάννης
Θωμάς Κοροβίνης
Παναγιώτης Κουνάδης
Ράλλης Κοφίδης
Νίκος Μπαζάνας
Αχης Πάνου
Δημήτρης Χατζόπουλος
Ιδιοκτησία
Χ.Ελληνάδου και Σια Ε.Ε.
Νομική Σύμβουλος
Βέσω Διαμαντοπούλου
Καλλιτεχνικός Σχεδιασμός
Δημήτρης Αρβανίτης
Γραφικατεία
Λένα Βαλιά
Καλλιτεχνική Επιμέλεια
Ιωάννα Κλεάσιου
Φωτογραφίες
Αρχείο Ντέρι
Στούντιο Προβολή
Θεσσαλονίκη
Νίκος Θεοδωράκης
Rock 100
Π. Μελά 15 & Τσιμισκή
τηλ.: 265708
Σελιδοποίηση-μοντάζ
Βιβλιοσυνεργαστική
Φειδίου 18
Εκτύπωση
Πέτρος Μπάρμπης
Γερανού 24
Βιβλιοδεσπία
Κώστας Ρουμελιώτης
Γερανού 24
Τεύχος 18
Νοέμβριος-Δεκέμβριος 1993
Τιμή δρχ. 1.000
«Σπάτι της Σινασού της Καππαδοκίας»
Ο πίνακας του εξωφύλλου είναι έργο
του Ράλλη Κοφίδη
Η μακέτα του εξωφύλλου είναι του
Δημήτρη Αρβανίτη

Μέσα από το ΝΤΕΦΙ διανύουμε τον δωδέκατο χρόνο μας πολύπλευρης δραστηριότητας. Λίγο πιο μεγάλοι και ίσως λίγο πιο σοροί, με μεγαλύτερη πείρα και μικρότερη, βεβαιότητα, ζώντας συνεχώς μια περιπέτεια, συνεχίζουμε την αποκάλυψη και καταγραφή των στοιχείων του πολιτισμού μας που συμπλίζονται κάτω από "σωρούς σκουπιδιών", που οι καινωνίες της παρακμής σκοτώνονται να συσσωρεύσουν. Στοιχείων του πολιτισμού που υπάρχουν μέσα στη συλλογική μνήμη, σ' ένα συμφρανάκιο τραγούδι και στον ήχο του χεμεντζέ, σ' ένα ακρωτηριασμένο άγαλμα και σε μια φρεσκοβαμένη βαρκούλα, σ' ένα χαμόγελο της ανηφιάς μου και σ' ένα γλυκό της μάνας μου, σε μια στροφή του ζεϊμπέκικου και σ' ένα ταξίμ του Τσιτσάνη, σε μια παπαρούνα του Κοφίδη, και σε μια ομοιοκαταλήξια του Παλαμά, σε ένα κέρασμα...

Αυτοί που ασκούν εξουσία, μέσω του χράτους, του τύπου ή των οικονομικών κέντρων, προσπαθούν να προσαρμόσουν τον πολιτισμό, την ψυχή του εθνους, στις ανάγκες τους, στα συμφέροντα τους. Ήποχριτικό το ενδιαφέρον τους, εξαντλείται χραυγαλέα και μονόπλευρα στα εύκολα, τα εμπορικά, τα αναλώσιμα. Τους είδαμε με τη Μακεδονία, το επιβεβαίωσαν στην προεκλογική περίοδο. Ο, τι πουλάει. Τόσοι και τόσοι προεκλογικοί λόγοι, πουθενά μα λέξη ουσιαστική για τον πολιτισμό και την αληθινή παιδεία. Κι άμα τους ρωτήσεις, έχουν έτοιμες βαρύγδουπες απαντήσεις. Κενές περιεχομένου. Καρφάκι δεν τους καίγεται για το περιβάλλον που καταστρέφεται, την Ακρόπολη και τα εγκεφαλικά μας αγγεία που σαπίζουν από τη ρύπανση, τους ποιητές που πεθαίνουν στα ράντζα των νοσοκομείων, τους σαντουριτζήδες που λιγοστεύουν και τα πανηγύρια που γίνονται σκυλάδικα. Όλο το κόλπο τους παίζεται στους προϋπολογισμούς, τα χρηματιστήρια, τις ακροαματικότητες και τις εργολαβίες. Και ο τόπος, η ιστορία, οι πολίτες και ο πολιτισμός κακοποιούνται καθημερινά στο βασιλείο της κακογουστιάς και του φεύτικου.

Κι εμείς τι κάνουμε; Απλώς προσπαθούμε να υπερασπιστούμε ότι είναι άξιο λόγου, μικρό ή μεγάλο, παλιό και νέο. Και για να μην τους μοιάσουμε.

Στ. Ε.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΧΟΛΙΑ των συνεργατών	2-16
ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ: ΑΦΙΕΡΩΜΑ	17-80
ΧΡΟΝΙΚΟ 1904-1931	18
Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ του Στέλιου Ελληνάδη	19-27
ΕΘΝΙΚΕΣ ΜΕΙΟΔΟΣΙΕΣ του Κυριάκου Σιμόπουλου	28
ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΤΗΣ ΛΗΘΗΣ του Μιγάλη, Χαραλαμπίδη	30
ΕΣΒΕΣΘΗ Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΟΣ του Χρύσανθου Τραπεζούντος	32
Η ΣΙΩΠΗΛΗ ΑΠΟΔΟΧΗ ΤΗΣ ΣΦΑΓΗΣ του Τζωρτζή Χόρτον	34
ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΕΝΟΙ ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ του Ανδρέα Μαζαράκη	36
Η ΑΝΑΤΟΛΗ της Ελλης Παπαδημητρίου	37
ΑΠΟΦΑΣΙΣΑΝΕ ΝΑ ΜΗ ΦΥΓΟΥΝΕ του Φώτη, Κόντογλου	38
ΙΩΝΙΚΟΝ του Κωνσταντίνου Καβάρη	39
ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ του Γιώργου Σεφέρη	39
ΦΥΓΑΔΕΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΙΣ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΩΓΜΟΙ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ (1912-1924) του Α.Α. Πάλλη	40
ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ του Κωστή Παλαμά	41
"ΜΗ ΔΙΑΒΑΖΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ.. ΤΣ ΕΧΟΥΝΕ ΓΡΑΥΕΙ ΠΛΗΡΩΜΕΝΟΙ ΓΕΡΜΑΝΟΙ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΟΙ.." του Γιώργη Παπάζογλου	42
ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΩΝ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΛΙΩΝ με τους Μ.Δραγούμη, Λ.Εμπειρόχο, Π.Κουνάδη	46
ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΑ: ΔΙΣΚΟΙ 33 ΣΤΡΟΦΩΝ	57
ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΣΤΙ ΑΙΕΙ ΠΟΤΕ Η ΙΩΝΗ του Γιώργου Παπαδάκη	60
ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ του Λαζαρίου Καραϊστάρη	61
"ΤΑ ΣΙΝΑΦΙΑ ΤΣΗ ΜΟΥΖΙΚΗΣ" του Αγριμητρίου Αρχιγένη	69
Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ της Μέλπιας Μερλίε	75
ΟΙ ΑΚΡΕΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ του Samuel Baud-Bovy	77
ΑΝΑΤΟΛΗ του Κωστή Παλαμά	78
Η ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΙΑΣ του Θωμά Κοροβίνη	79
ΔΕΑΤΙΟ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ	80
ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ του Αχτή Πάνου	81
ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ IFPI - ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: ΜΙΛΤΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ	84
"ΟΠΩΣ Η ΑΜΑΔΡΥΑΣ" του Ράλλη Κοφίδη	90
Ο ΘΕΙΟΣ ΜΟΥ ΝΙΚΟΣ ΣΤΡΟΓΥΛΑΚΟΣ του Γιώργου Κοντογιάννη	94
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: ΕΛΕΝΗ ΤΣΑΛΙΓΟΠΟΥΛΟΥ	98
ΛΑΪΚΟΙ ΟΡΓΑΝΟΠΑΙΧΤΕΣ - ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΤΑΣΟΥ ΧΑΛΚΙΑ του Νίκου Μπαζάνα	102
Η ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΤΟΥ ΑΣΙΚΗ ΝΕΣΙΜΗ ΤΣΙΜΕΝ του Θωμά Κοροβίνη	106
ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ της Ιωάννας Κλεάσιου	108
ΔΙΣΚΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ	112-120

Α Φ Ι Ε Ρ Ω Μ Λ

στη
Μικρά Ασία

ΜΙΚΡΑ
ΑΣΙΑ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ : ΣΤΕΛΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΔΗΣ

Εσείς θεωράτε της Αγκυρας και της Μικράς Ασίας,
ποτέ να μην ανθίσετε, ποτέ μην λουκουδίσετε,
με το κακό που πάθημε στις δεκατρείς του Αυγούστου!
Γιόρτων τη θεωρά κορυφά κι' οι κάμποι παλαιοχώρια
κι' όλα παλιά ν' αγράκοτα κι' όλα να ιαβούμενα.

(Άγιο Δημήτριο πρωτοβάθμιο)

Εθνικές Μειοδοσίες

Από το βιβλίο του Κυριάκου Σιμόπουλου
"Εξουκρατία, μισελληνισμός και υποτέλεια"

28

Στη μικρασιατική τραγωδία συνέπραξαν η ελληνική μαρία - μονόπλευρη προσκόλληση στη Μ. Βρεταννία και δουλική υποταγή στις εντολές της - και η ατιμωτική πολιτική των Δυνάμεων. Ακόμα και ο Τσώρτσιλ, γνωστός για την ανθελληνική νοοτροπία του, παραδέχεται στα Απομνημονεύματα του ότι ο ρόλος των Δυτικών απέναντι στην Ελλάδα ήταν επαίσχυντος. Τον καθηγυάζει όμως η πολιτική του φιλοσοφία: "Αυτά έχει η πολιτική. Είναι ζήτημα ισορροπίας. Δεν πρέπει να περιμένουμε συνέπεια από τα μεγάλα έθνη. Μερικές φορές έχουν ευγένεια και μεγαλοσύνη. Άλλοτε τα ίδια έθνη, είναι απερίγραπτα γλοιώδη".⁽⁴⁴⁾

Νεκροθάρτες του μικρασιατικού ελληνισμού οι τρεις "Μεγάλοι" του Α' παγκόσμιου πολέμου, ο αμερικανός πρόεδρος Wilson και οι πρωθυπουργοί της Γαλλίας και της Μ. Βρεταννίας Clemenceau και Lloyd George. Δόλιοι, υποχριτικοί, στυγνοί και μακιαβελλικοί. Θεωρούνται και οι τρεις διαπρεπείς φιλέλληνες, άξιοι της ευγνωμοσύνης του έθνους και το όνομα τους φέρουν δρόμοι της Αθήνας. Ανίερη πράξη, προσβολή για το έθνος, διαστρέβλωση, της ιστορίας και άθλιος ραγιαδισμός η επιβράβευση εχθρών του ελληνισμού. Και οι τρεις υπερασπίσθηκαν με ωμό ρεαλισμό και χωρίς καμιά ηθική αναστολή - πανουργίες, υπουργότητες, διπροσωπίες - τα εθνικά τους συμφέροντα και καταβαράθρωσαν τα ελληνικά. Και οι τρεις μίλιούσαν στις διαχιρύζεις τους για ειρήνη θεμελιωμένη στη δικαιοσύνη και την αυτοδιάθεση των λαών. Ήταν το προσωπείο των μπεριαλιστικών Δυνάμεων που διαγκωνίζονταν για την κυριαρχία στην ασιατική και αφρικανική ήπειρο.

Ο Wilson που εξωράζε την αμερικανική εξόρμηση για οικονομική ηγεμονία στην Εγγύς Ανατολή με υψηλεπτή διαγγέλματα περί δικαιωμάτων των εθνοτήτων και παγκόσμιας ηθικής, υπήρξε ακραίφνης τουρκόφιλος και καταπολέμησε με αδιαλλαξία, ως την αναδίπλωση των Ην. Πολιτειών από τα ευρωπαϊκά πράγματα, τα ελληνικά δίκαια. Ο Clemenceau μίλιούσε φιλελληνικά και ενεργούσε ως φανατικός τουρκόφιλος. Αντιτάχθηκε στις ελληνικές διεκδικήσεις και υπονόμευσε τις εδαφικές εκχωρήσεις της συνθήκης των Σεβρών. Στο έργο του "Μεγαλοσύνες και Αθλιότητες μιας Νίκης" ανομολογεί ότι "οι Ισχυροί μίλιον για δικαιοσύνη και κάνουν το αδικό".⁽⁴⁵⁾

Αψευδής μαρτυρία οι δικές του αθλιότητες απέναντι στην Ελλάδα. Ο Lloyd George, έχοντας εξασφαλίσει την τυφλή αφοσίωση του Βενιζέλου, παρέσυρε την Ελλάδα σε ένα τυχοδιωκτικό εγχείρημα που μόνο τα αγγλικά συμφέροντα εξυπηρετούσε. Ένα χυνικό παιγνίδι παιζόταν από τον Αγγλο πρωθυπουργό. Αν ευδωνόταν η μικρασιατική εκστρατεία τη Ελλάδα θα εξελισσόταν σε σημαντικό παράγοντα της Εγγύς Ανατολής, πιστό φρουρό και προπύργιο της αγγλικής κυριαρχίας στην ανατολική Μεσόγειο. Αν αποτύγχανε, οι Ελληνες θα εγκαταλείπονταν εντελώς αβοήθητοι. Καμιά υπόσχεση για συμπαράσταση στην ώρα του κινδύνου. Ο Βενιζέλος δεν αξίωσε εγγυήσεις από τον Lloyd George, δεν αξιοποίησε τη θέση της Ελλάδας στο πλευρό των ικτητών χαράσσοντας αυτοδύναμη, και ανεξάρτητη, πολιτική. Αρχούσε τη εύνοια του πρωθυπουργού της Αλβίνας, η σαγήνη της προστασίας ήταν μεθυστική.

Κάκιστα πληροφορημένος⁽⁴⁶⁾ και παρορμητικός πίστευε

(44). K. Σακελλαρόπουλος, όπ., σ. 168. Θα εφαρμόσει τη φιλοσοφία του εναντίον των Ελλήνων ως πρωθυπουργός, 22 χρόνια αργότερα, τον Δεκέμβριο του 1944.

(45). Grandeurs et Misères d' une Victoire.

(46). Αγνοούσε όχι μόνο τα τεκταινόμενα στα συμμαχικά παρασκήνια εξαιτίας ανεπαρκείων της ελληνικής διπλωματίας αλλά και την εσωτερική πολιτική κατάσταση της χώρας που κυβερνούσε. Ζήτησε τον Νοέμβριο του 1920 αναβάπτιση στη λαϊκή εντολή βέβαιος ότι οι Ελληνες ψηφοφόροι ενστερνίζονταν την πολιτική του και τον ευγνωμονούσαν για μια οκταετία πολέμων, επιστρατεύσεων, ξένων επειμβάσεων, εθνικών εξευτελισμών, εμφύλιων σπαραγμών, καταπιέσεων και δυστυχίας!

ότι η εκστρατεία της Σμύρνης αποτελούσε τη μοναδική και ανεπανάληπτη ευκαιρία για την πραγμάτωση των ελληνικών δικαιών και ότι μόνο με την πειθήνα πρόσδεση στην αγγλική πολιτική θα γινόταν η εθνική ολοκλήρωση. Την αγγλόπληκτη αυτή επανάπτουση θα υιοθετήσουν και οι διάδοχοι του με την ίδια τύφλωση. Ακόμα και στα πρόθυρα της καταστροφής έτρεφαν ελπίδες για σωτήρια βρετανική παρέμβαση. Η ελληνική επίθεση της Αγκυρας είχε προετοιμασθεί σε συνεργασία με Αγγλους αξιωματικούς. Άλλα την ίδια στιγμή ο Βρεταννός στρατηγός Harrington συναντούσε τον Κεμάλ για μυστικές διαπραγματεύσεις. Και ενώ η ελληνική στρατιά μαχελλεύσταν στον Σαγγάριο οι Αγγλοι κατοχύρωναν, με το ελληνικό αίμα, τα πετρέλαια της Μεσοποταμίας.

Ήταν τόσο διαποτισμένη η ελληνική ηγεσία - κυβερνήσεις και δυναστεία - από την παράδοση της προστασίας, που αποτελούσε βλασφημία και η σκέψη ότι η Αγγλία θα εγκατέλειπε τον ελληνισμό της Μ. Ασίας στη σφαγή και θα άφηνε τα ελληνικά στρατεύματα να ριχτούν στη θάλασσα. Ούτε ο Βενιζέλος ούτε ο Κωνσταντίνος είγαν αντιληφθεί τη δύναμη και τις προεκτάσεις του τουρκικού πατριωτικού κινήματος, τις ανατρεπτικές συνέπειες της ρωσικής επανάστασης στο Ανατολικό Ζήτημα και την αποθυμία των Δυνάμεων να πολεμήσουν κατά του Κεμάλ. Γνώριζε η ελληνική ηγεσία ότι οι Σύμμαχοι εξόπλιζαν και εροδίαζαν τον Κεμάλ αλλά περίμεναν ως την ύστατη στιγμή τη μαγική αγγλική επέμβαση⁽⁴⁷⁾.

(47). Από ιδιοτέλεια των Δυνάμεων και από ελληνική απερισκεψία ένα πρόβλημα που αφορούσε αποκλειστικά την Αντάντ - η εφαρμογή των όρων ειρήνης στην ηπειρωτική οθωμανική αυτοκρατορία και τη προστασία των χριστιανικών πληθυσμών της Μ. Ασίας - μετατοπίσθηκε στους ελληνικούς ώμους και εκφυλίσθηκε σε θανάσιμο αγώνα μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων. Τη μαρία και την τύφλωση των κυβερνώντων αποκαλύπτει άρθρο της αθηναϊκής εφημερίδας "Πρωτεύουσα" (14 Απριλίου 1921): "Ο διεξαγόμενος πόλεμος δεν είναι πόλεμος της Ελλάδος κατά του επαναστάτου Κεμάλ, είναι πόλεμος της Ελληνικής φυλής προς το τουρκικόν έθνος, πόλεμος μάλιστα σκληρός μέχρις εξοντώσεως του ενός εκ των δύο αντιπάλων. Η εκείνος ή ημείς. Δεν υπάρχει μέση λύση!"..

(48). Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι μόνο ο Καποδίστριας είχε αντισταθεί με σθένος στις επειδάσεις των Δυνάμεων. Όταν ο Βρεταννός αντιπρόσωπος Ντώκινς διαμήνυσε έντονα στον κυβερνήτη, ότι η Αγγλία έχει δυσαρεστηθεί από την απομάκρυνση του Σπ. Τρικούπη (αφοσιωμένου στους Αγγλους) από τη Γραμματεία της Επικρατείας (πρωθυπουργία) απάντησε: "Τη στιγμή που η Αγγλία ή όποια άλλη Δύναμη θελήσει να επιβάλει στην ελληνική κυβέρνηση τον ένα ή τον άλλον, εγώ δεν θα είμαι κυβερνήτης" (εφ. "Αιών", 25 Αυγ. 1840).

O Lloyd George είναι ο τρίτος από τους πρωταγωνιστές της ολέθριας για την Ελλάδα αγγλικής προστασίας από το 1821 ως τη μικρασιατική καταστροφή. Ο Canning και ο Gladstone τιμήθηκαν από το κράτος της υποτέλειας με ανδριάντες για τις μισελληνικές κακουργίες τους, ο Lloyd George μόνο με δρόμους. Ωστόσο και οι ανδριάντες και τα ονόματα τους έπρεπε να κοσμούν πλατείες και οδούς της πατρίδας τους, που υπηρέτησαν χωρίς κανέναν ηθικό φραγμό και όχι πλατείες και οδούς της Ελλάδας που τόσο έβλαψαν. Το ατέλειωτο δράμα του ελληνισμού: υποτέλεια και εξάρτηση, εντελμένη, ευγνωμοσύνη, προς τους ξένους προστάτες. Από τον Canning και τον Wilson ως τους Τσώρτσιλ και Τρούμαν. Η ιστορική αλήθεια, οι ηθικές αξίες, όλα θεμελιωμένα στο ψεύδος και την απάτη. Ο εσωτερικός διχασμός - από τη μικρά μεριά "η Ελλάδα των δύο ηπείρων και των πέντε θαλασσών", από την άλλη τη "μικρά και έντιμος Ελλάς" - η πολιτική διαφθορά και η ξενοδουλεία προκαλούσαν πάντοτε την διεθνή ανυποληφία. Ανάλογη και τη μεταχείριση της χώρας. Σέβονταν και υπολόγιζαν οι Δυνάμεις τις όμορες βαλκανικές χώρες και επιζητούσαν τη συμμαχία τους. Διαπραγματεύονταν και με τους Τούρκους του Κεμάλ. Θεωρούσαν όμως την Ελλάδα εύχολη λεία. Θρόνος και πολιτικοί ηγέτες νέμονταν την εξουσία με τις ευλογίες της ξένης πατρωνείας, συναγωνίζονταν σε εθνικές μειοδοσίες, έδιναν τα πάντα χωρίς όρους, εγγυήσεις και αντιπαροχές.⁽⁴⁸⁾ Και οι Δυνάμεις, σήμερα η μία-αύριο η άλλη ή όλες μαζί, μυκτήριζαν την

αρχοκίπαρη, και ξενόδουλη, γηγεσία και καταφρονούσαν τους Ελλήνες θεωρώντας τους άξιους μόνο για μισθοφορία ή ως τροφή, κανονιών. Χωρίς το δόγμα της προστασίας και της εξάρτησης της Ελλάδα των βαλκανικών πολέμων, της λαϊκής ενότητας και της αδέσμευτης και ανεξάρτητης πολιτικής θα είχε πραγματώσει με τις δικές της δυνάμεις τα εθνικά δίκαια, δεν θα συρόταν από τους ξένους στο σφαγείο της Μ. Ασίας και ο ελληνισμός της Ιωνίας θα είχε καλύτερη μοίρα.⁽⁴⁹⁾

(49). Προκαλεί θλίψη και οδύνη η διαστρέβλωση της αλήθειας όχι μόνο από τους Δυτικούς πρωταγωνιστές του Α' Παγκόσμιου πολέμου, πολιτικούς και στρατιωτικούς, αλλά και από τους Δυτικούς ιστορικούς, παλαιότερους και νεότερους. Δεν παραδέχεται κανείς την επαισχυντή πολιτική, της Δύστης απέναντι στους Ελλήνες συμμάχους. Όλοι συγχέουν υποστηρίζουν ότι η εγκατάλειψη της Ελλάδας κατά τη μικρασιατική εκστρατεία, που πραγματοποιήθηκε αλλωστε με συμμαχική εντολή, ήταν συνέπεια της επανασφράσης στο θρόνο του Κωνσταντίνου. Ο Τσώρτσιλ λ.γ. γράφει στα Απομνημονεύματα του πώς το ενδιαφέρον των Δυνάμεων και τη συνθήκη των Σεβρών αφορούσαν αποκλειστικά την Ελλάδα του δυτικόφιλου Βενιζέλου και όχι του γερμανόφιλου Κωνσταντίνου, που προσπάθησε, "για λόγους προσωπικούς και οικογενειακούς", να εντάξει τη χώρα στο στρατόπεδο των εχθρών της Αντάντ. Ο ίδιος όμως ο Τσώρτσιλ, ένα περίπου χρόνο πριν από την επιστροφή του μονάρχη, με υπόμνημα του προς τον Lloyd George, καταδίκαζε την χρησιμοποίηση των Ελλήνων κατά των Τούρκων εθνικιστών. Ο Αγγλος ιστορικός W. Miller, για να καλύψει την παγιδευτική δολιότητα του Lloyd George, ισχυρίζεται ότι ο Βενιζέλος παρέσυρε τον Αγγλο πρωθυπουργό. Του πρότεινε, γράφει, την αποστολή ελληνικού στρατού εναντίον του Κεμάλ "και εκείνος δέχτηκε" (The Ottoman empire and its successors, London 1926, σ. 542). Ενας άλλος ιστορικός, ο Γάλλος Ed. Driault, αποδίδει την εκστρατεία της Σμύρνης στις μεγαλοδεσποτικές φαντασιώσεις των Ελλήνων. "Ηθελαν να ξαναδούν τον βασιλιά στην Αγία Σοφία" (La Question d' Orient, 1918-1937, Paris 1938, σ. 82). Εγσυνείδητες διαστρεβλώσεις, αντιιστορικές απλουστεύσεις και ερμηνείες και μικρόψυχες εμπάθειες.

ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΤΗΣ ΛΗΘΗΣ

Απόσπασμα από θέα είπε
ο Μιχάλης Χαραλαμπίδης
στα πλαίσια
του αφιερώματος του Sky
για τη Μικρά Ασία

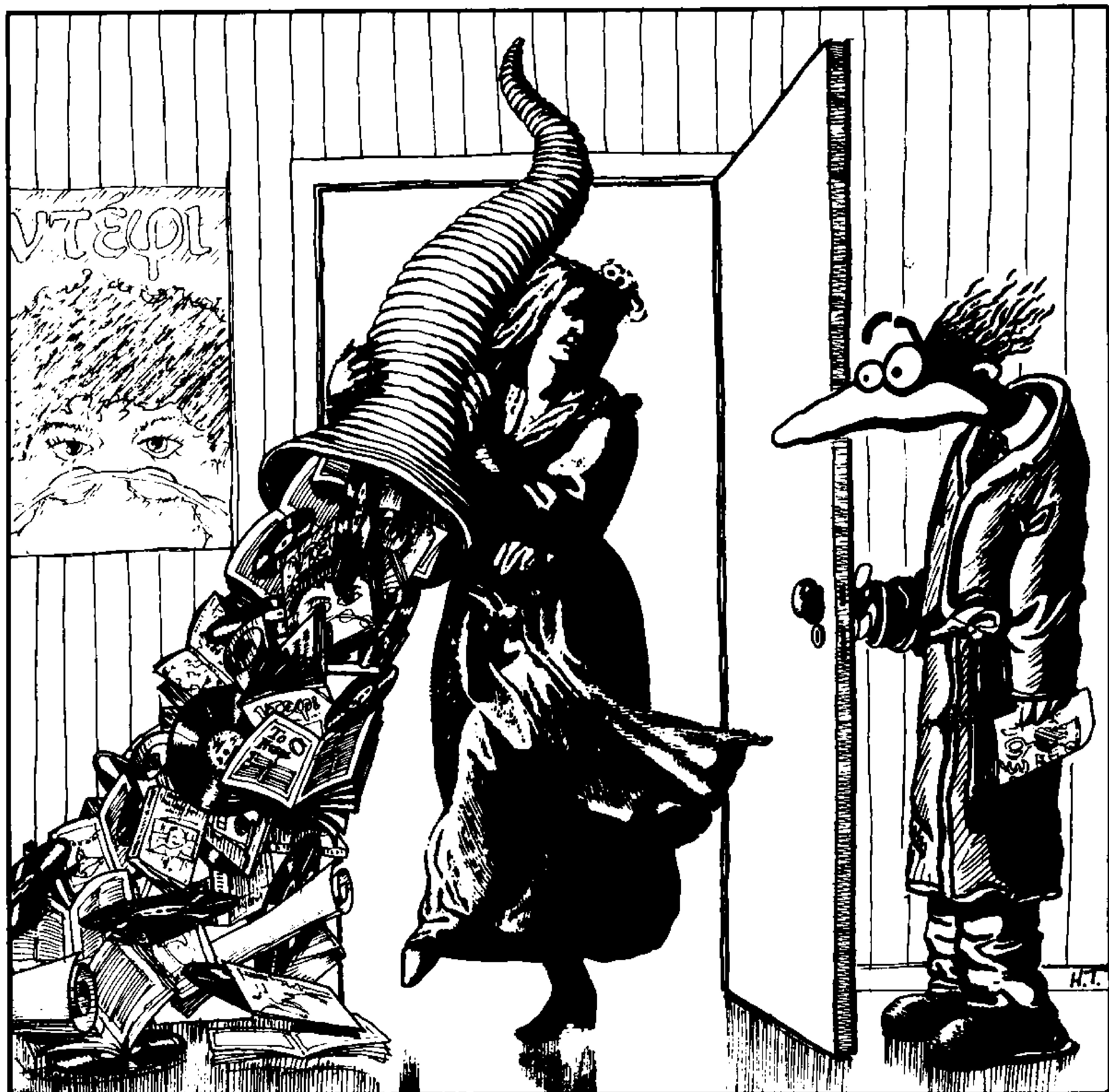
...**Α**γνοούμε ένα μεγάλο και πλούσιο κομμάτι του εαυτού μας, αγνοούμε την ιστορία του μικρασιατικού, του θρακικού και του ποντιακού ελληνισμού και κατά τη γνώμη μου εκεί οφείλεται σε μεγάλο βαθμό τη χριστιανιστικής ταυτότητας. Αναλυτές, όπως ο Γιανναράς, όπως ο Ζουράρις, οι φίλοι αυτοί που κάνουν μια θαυμάσια προσπάθεια μιλάνε για χρίση της ελληνικής πολιτιστικής ταυτότητας όλα αυτά τα χρόνια και έχουν δίκιο. Αποσιωπούν όμως τη δεν εμβαθύνουν στους γεωπολιτικούς λόγους αυτής της χρίσης ταυτότητας. Γιατί το ερώτημα που μπαίνει είναι το εξής: μπορεί να υπάρχει μια ελληνική πολιτιστική ταυτότητα ολοκληρωμένη χωρίς βασικές συνιστώσεις της; Δηλαδή, την ιστορία και τους πολιτισμούς του μικρασιατικού, του θρακικού και του ποντιακού Ελληνισμού; Εποι, νομίζω ότι είναι σαρές.

Να μπούμε όμως στη λήθη. Γιατί τη λήθη. Νομίζω ότι ο πρώτος λόγος της λήθης των γεγονότων και των αδικημάτων που διαπράχτηκαν στη Μικρά Ασία, τότε, στον ελληνοτουρκικό πόλεμο, είναι τη περίφημη θεωρία - χραστική θεωρία της ιστορίας, θα έλεγα, και κομματική που την αποδέχτηκαν όλα τα κόμματα - της ανταλλαγής των πληθυσμών. Αυτή είναι μια προσπάθεια ιδεολογικού αλλά και ψυχολογικού τύπου, η οποία προσπάθησε να εξισορροπήσει τα διάφορα εγκλήματα και αδικήματα που γίναν, να πουν δηλαδή μας κάναν και τους κάναμε. Αυτό όμως δεν ανταποκρίνεται στην ιστορική αλήθεια γιατί κατ' αρχήν

ΝΤΕΙΦΙ

Το περιοδικό για το τραγούδι

και δίσκους και συναυλίες και σινεμά και βιβλία και βίντεο
και τηλεόραση και χιλιάδες άλλα ελληνικά θέματα

-- Γραφτείτε συνδρομητές για 12 τεύχη --
ΕΛΛΑΣ-ΚΥΠΡΟΣ (12.000 ΔΡΧ.)

ΗΠΑ (\$60), ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ (\$ ΑΥΣΤΡ. 96), ΕΥΡΩΠΗ (ECU50, DM94, FR335, £39, \$55)

Όνομα .....
Διεύθυνση .....
Χώρα ..... Τηλέφωνο .....

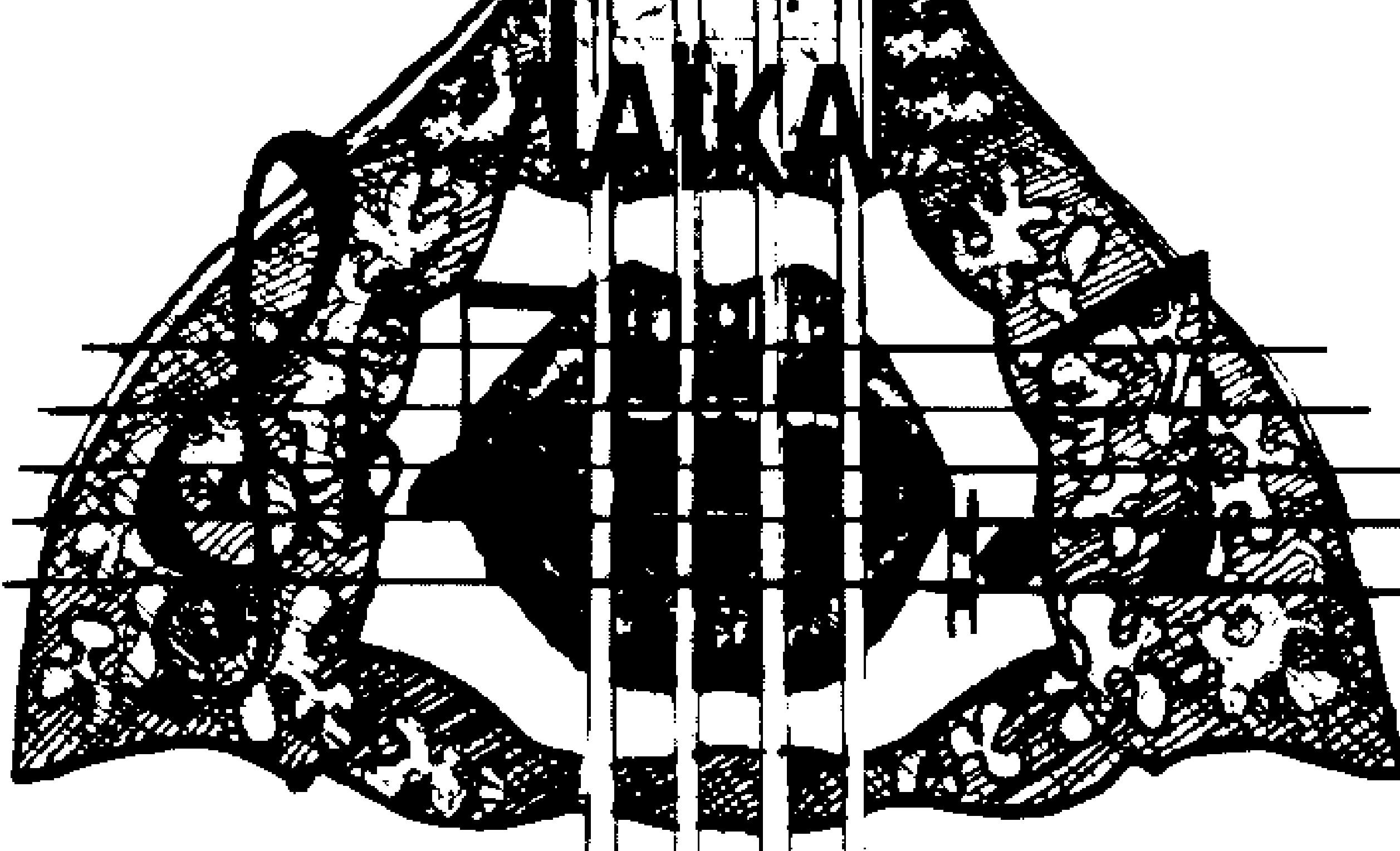
Εμβάσματα: Σ. Ελληνιάδης • Σόλωνος 85 • Αθήνα 106 79 • Τηλ. 3629569

Στου Χαροκόπου και στην Καλλιθέα

ΤΟ ΣΤΕΚΙ

ΚΑΛΥΨΟΥΣ 45 (ΤΗΛ: 9524.515)

ΡΕΜΠΕΤΙΚΑ ΣΜΥΡΝΕΙΚΑ

ΡΕΜΠΕΤΙΚΗ ΚΟΜΠΑΝΙΑ

Συμμετέχει ο
**ΙΟΡΔΑΝΗΣ
ΤΣΟΜΙΔΗΣ**

Συντροφιά με εκλεκτούς μεζέδες και 30 είδη κρασιών
(πλησίον Γηπέδου Καλλιθέας & κιν/φου ΚΑΛΥΨΩ)

**ΣΑΣ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ ΡΕΜΠΤΗ ΕΩΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗ,
ΓΙΟΡΤΕΣ & ΑΡΓΙΕΣ**

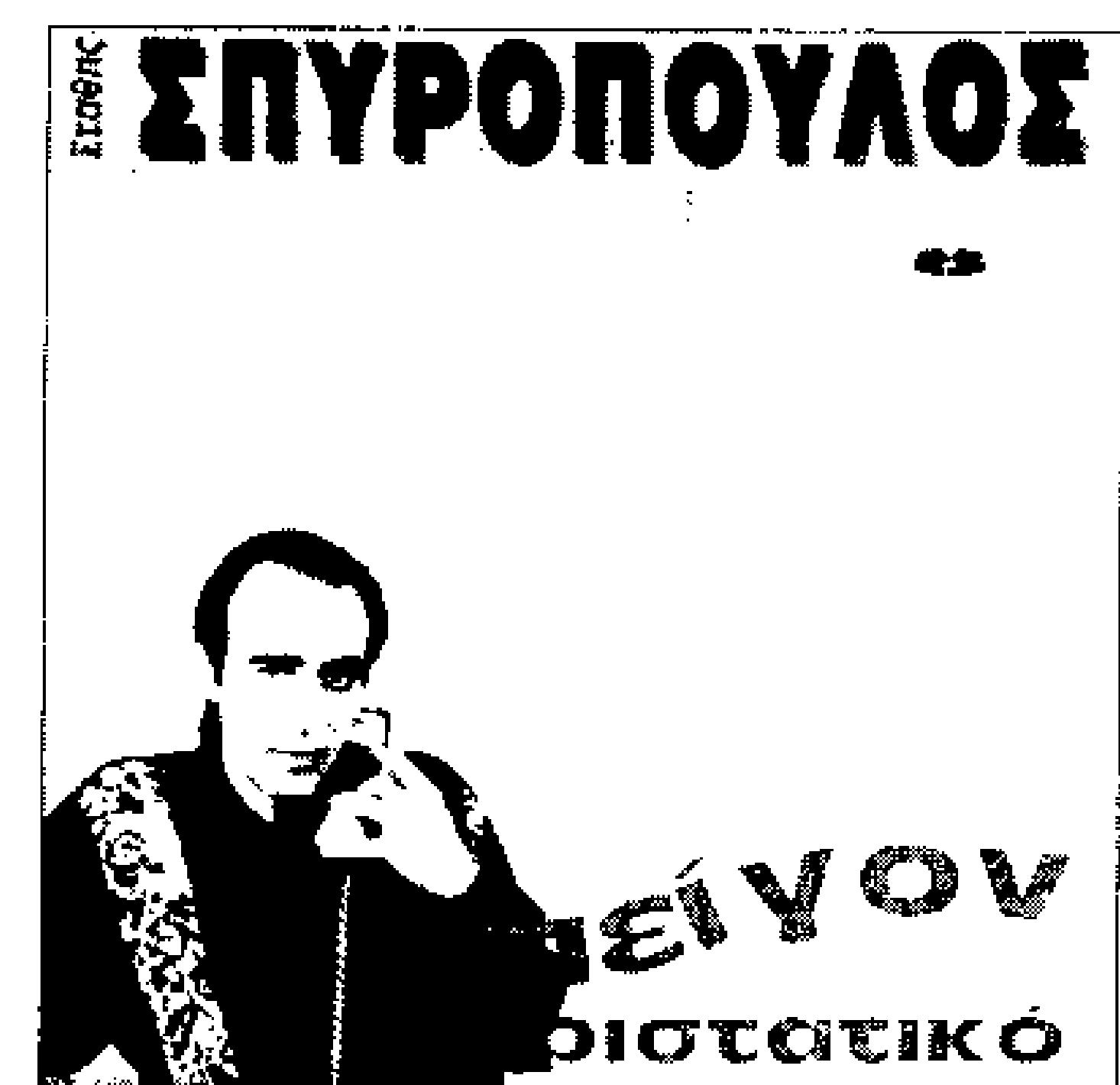
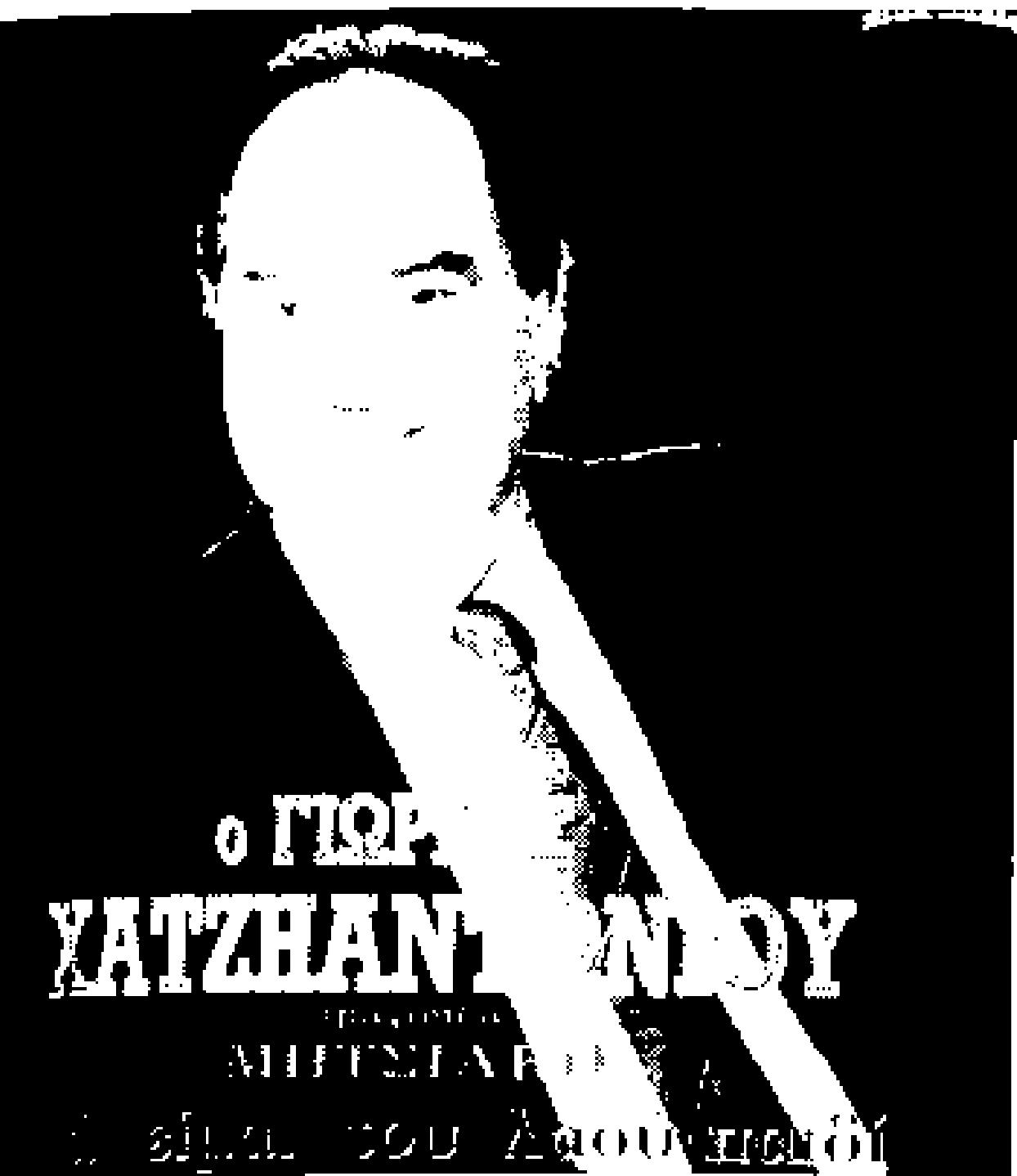
Mousiki Psarathissa

Μουσική Στρατηγική
Επαγγελματική Μουσική Σχολή
Εργαστήριο Μουσικής Σχολής
Εργαστήριο Μουσικής Σχολής

Εργαστήριο Μουσικής Σχολής

Επαγγελματική Μουσική Σχολή
Εργαστήριο Μουσικής Σχολής
ΤΗΛ: 7523.674, 7013.737

Η δισκογραφική εταιρία HIGH MUSIC σας παρουσιάζει

ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΑΤΖΗΝΤΩΝΙΟΥ
Εγώ είμαι του Λαού παιδί

ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
Είδες

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΑΛΗΜΕΡΗΣ
Εύκολο είναι

ΣΤΑΘΗΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
Επείγον περιστατικό

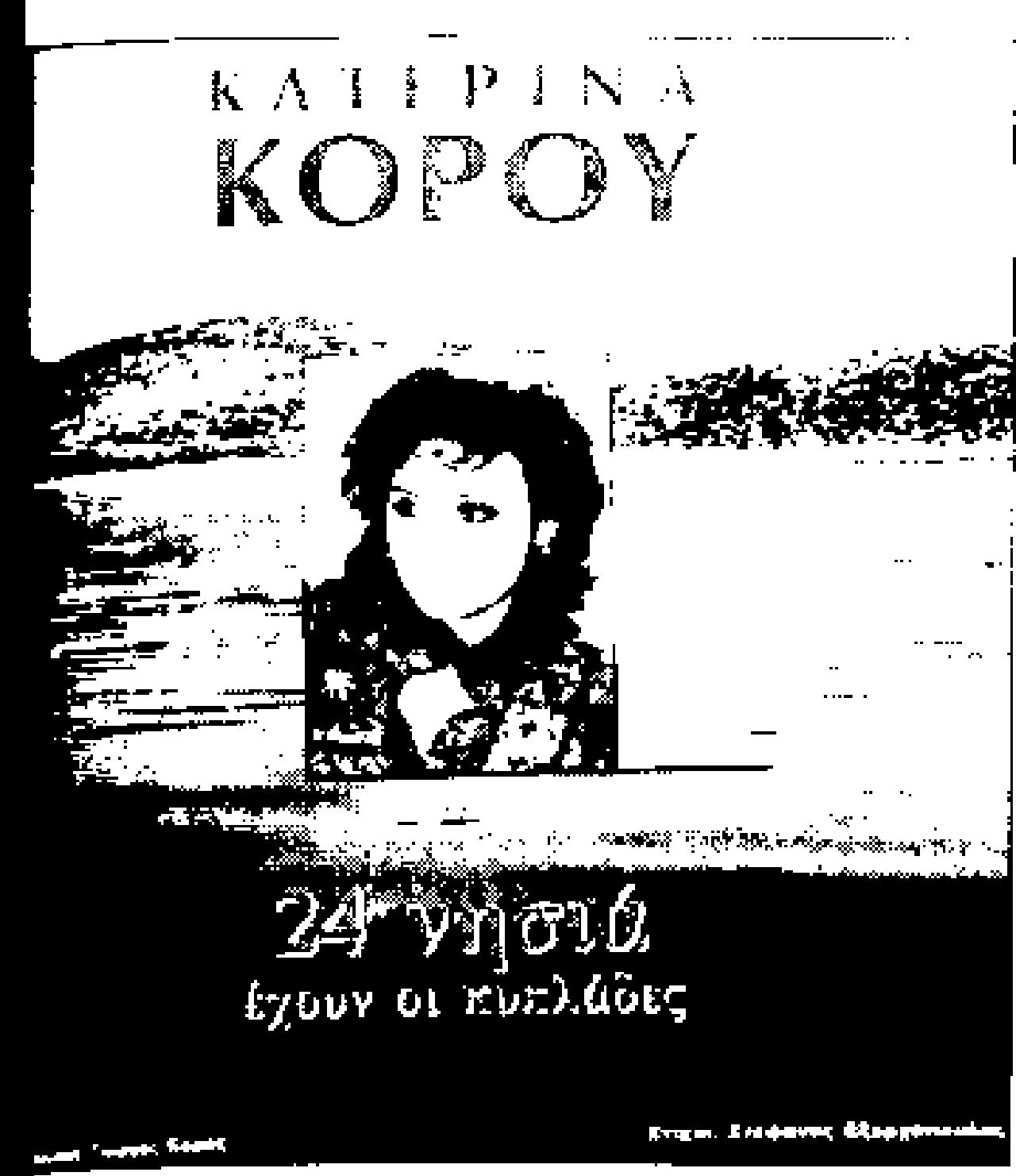

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΛΑΚΟΥΜΑΝΟΣ
Θα με χρειαστείς

ΤΖΟ ΟΥΛΙΑΜΣ
Είναι... χάι

ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΕΡΜΠΟΣ
Το προϊασθάνομαι

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΡΥΠΑΡΗ
Ιδιαίτερα μαθήματα

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΟΡΟΥ
24 νησιά έχουν οι κυκλαδες

ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ
Μεσοπέλαγα

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΤΕΛΙΕΡΗΣ
Βοτσαλάκια και κοχύλια

Επίσης κυκλοφορούν:

ΜΑΡΙΑ ΔΗΜΑ
Απ' το Αιγαίο πέλαγος

ΜΑΚΗΣ ΔΑΝΤΙΛΗΣ

Προκαλείς

ΚΩΣΤΑΣ ΜΠΑΚΗΣ

Χίλιες φορές παράνομος

ΘΩΜΑΣ ΚΟΛΑΣΗΣ

Τα σφηνάκια

ΠΑΝΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

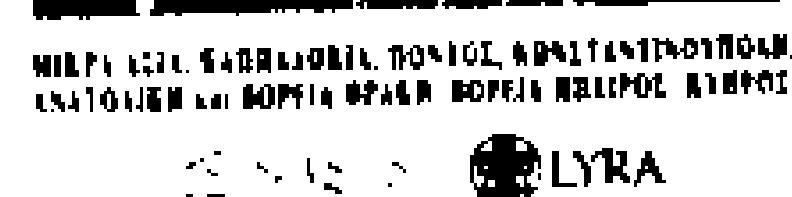
Κερνάω απόγει ένα μπουκάλι

ΣΠΥΡΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΣ

Ο παράνομος δεσμός μας

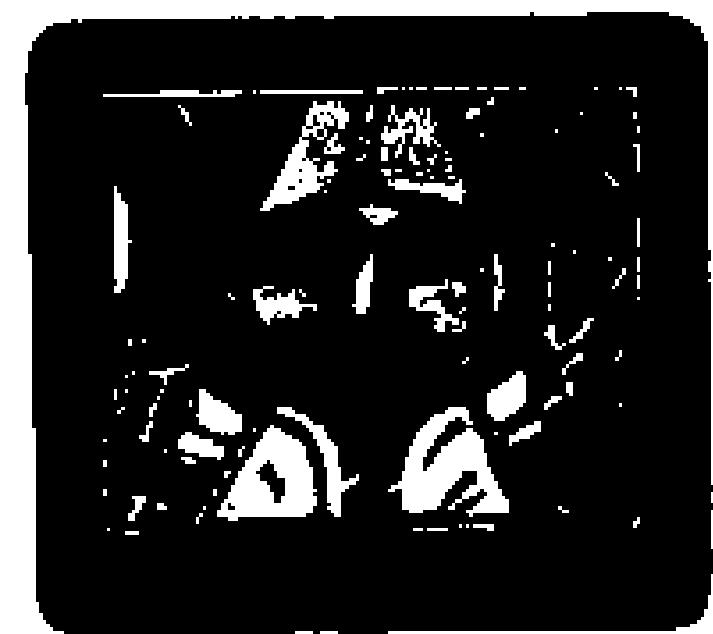
HIGH MUSIC Πατησίων 335 & Σαρανταπόρου 1, ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 21.11.400

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΣΤΙΣ ΑΚΡΕΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

WIMMERS (PENN)

ΛΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΙΓΟΥΡΑΙ

2011 EDITION
© 2011 ETS

РЕМПЕТИКО ТРАГОУДΙ 1850-1934 (Μ. ΑΣΙΑ, ΕΛΛΑΣ, ΑΜΕΡΙΚΗ)

ПРИЛОЖЕНИЯ

ΡΕΜΠΕΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ 1935-1955 (ΠΕΙΡΑΙΑΣ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ)

ЕЛАФРО ТРАГОДАИ

ЕНТЕХНО ТРАГОДИ

VIVENDO TRAVEL

SYTYBONO TRADITORI

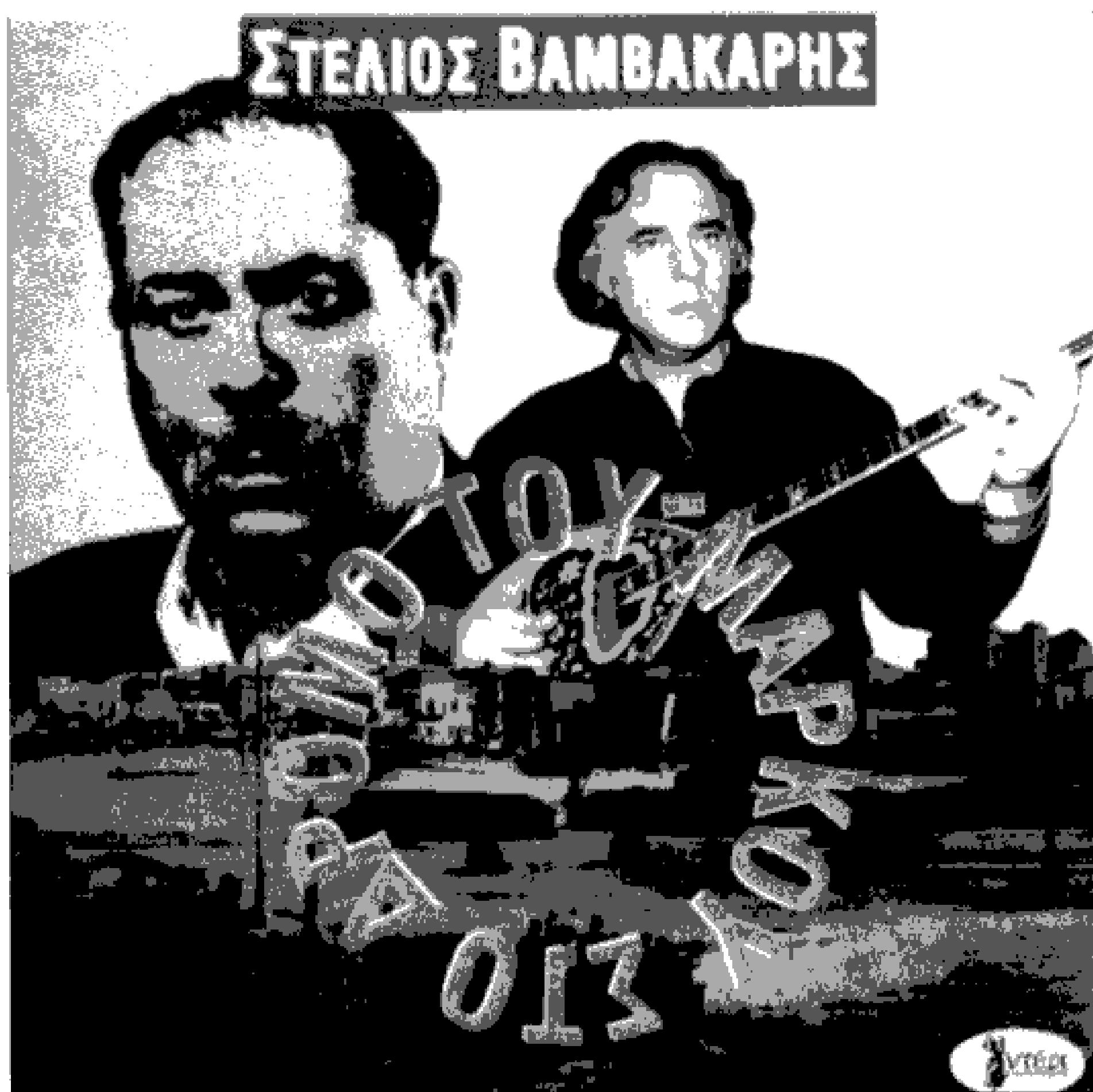
Σε λέγο χυχλοφορούν;

- ΛΑΪΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ '55-'65
  - ΣΥΓΓΧΡONO ΛΑΪΚΟ
ΤΡΑΓΟΥΔΙ

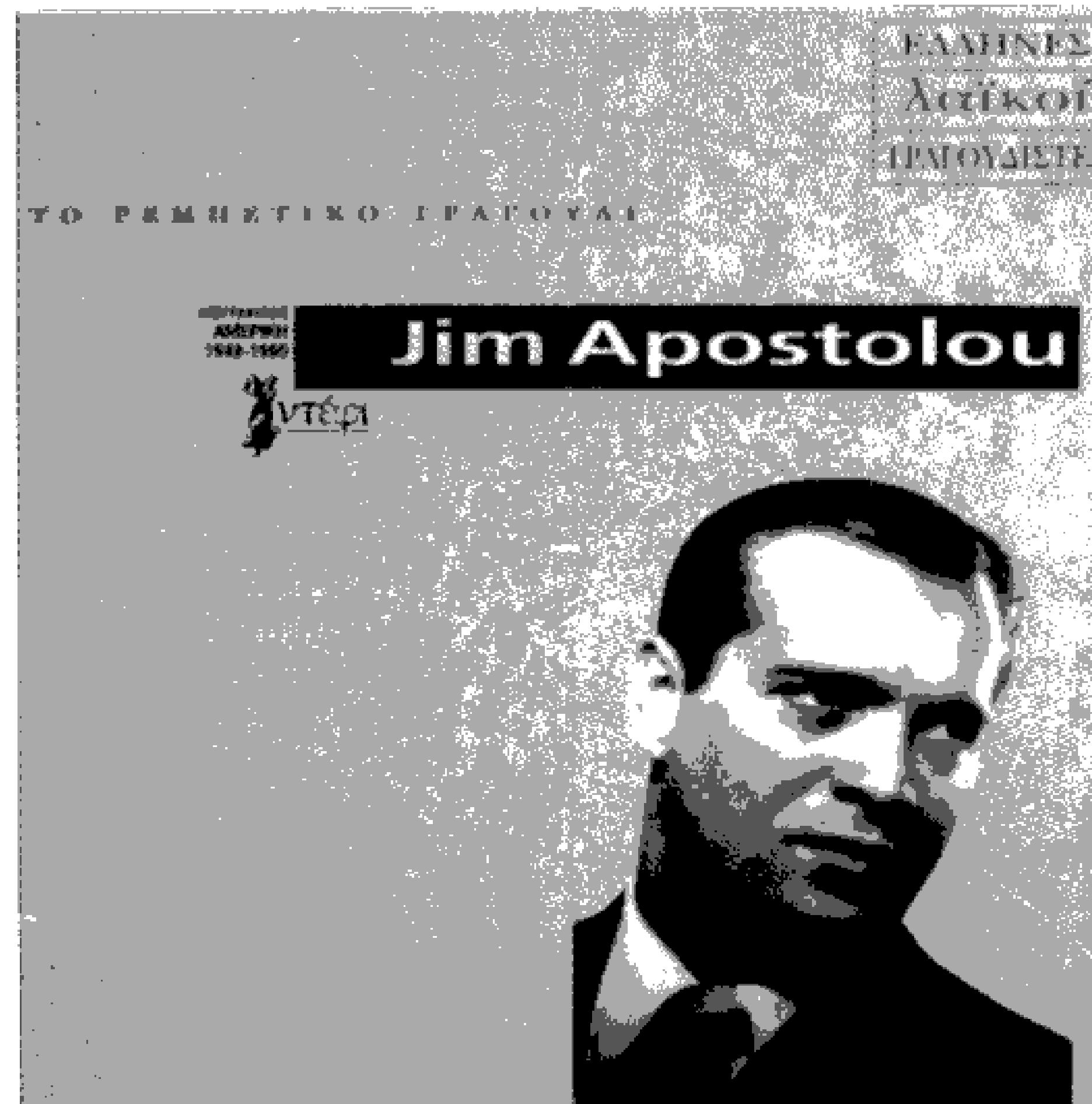
το

παρουσιάζει

ΣΤΕΛΙΟΣ ΒΑΜΒΑΚΑΡΗΣ
Στο δρόμο του Μάρκου

JIM APOSTOLOU
Πηχογραφήσεις στην Αμερική

ΝΙΚΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
Αρχόντισσα του λιμανιού

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ
Κρυστάλλινες νύχτες

τέσσερις ελληνικές όψεις

Από τα καλά καταστήματα δίσκων
και το Ντέφι (τηλ.: 3629.569, φαξ: 3641.334)